

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tat-30 ta' Dicembru, 2004

Appell Kriminali Numru. 111/2003

Il-Pulizija

v.

Raymond Calleja

Il-Qorti:

Rat l-imputazzjonijiet miguba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Raymond Calleja talli fid-19 ta' Gunju 2001 u fil-gimghat precedenti, gewwa Birkirkara u fi bnadi ohra f'dawn il-Gzejjer:

1 ghamel uzu xjentement ta' marki, sinjali, tabelli jew emblemi ADIDAS li kien fihom indikazzjoni li tista' tqarraq lix-xerrej dwar ix-xorta tal-merkanzija, jew biegh merkanzija b'din il-marka, sinjal jew emblema, jew wahhal deskrizzjoni kummercjali falza, jew biegh, zamm jew importa ghal hsieb ta' kummerc merkanzija b'marka, sinjal jew emblema mxebba, bi ksur ta' I-Artiklu 298(1) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta; u

2 talli fl-istess data, lok, hin u cirkustanzi, bi qligh, jew bi skop ta' kummerc, biegh, qassam, jew mod iehor offra ghall-bejgh jew biex jitqassam, xi artikoli jew hwejjeg u cioe` hwejjeg bil-marka ADIDAS, bi ksur tal-jeddijiet li johorgu mid-drittijiet ta' l-awtur ta' persuna ohra u protteti bil-Ligi ta' Malta jew tahtha, bi ksur ta' l-Artiklu 298B tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tas-26 ta' Mejju, 2003 li fil-parti dispozittiva tagħha tħid hekk:

“Illi għal dawn il-motivi il-Qorti ssib lill-imputat hati skond l-akkuza u wara li rat Art 298(1), 298B, 28A tal-kap 9 u tikkundanna lill-imputat għal multa ta’ Lm300 u tlett xhur prigunerija sospizi għal sena u tordna in oltre il-konfiska u d-distruzzjoni tal-hwejjeg esebiti.”;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemini Raymond Calleja, minnu prezentat fit-3 ta' Gunju, 2003, li permezz tieghu talab ir-revoka tal-imsemmija sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawza; semghet lid-difensuri tal-partijiet; ikkunsidrat:

L-aggravju tal-appellant hu, bazikament, li ma ingabietx prova sodisfacenti li l-oggetti elevati mingħand l-appellant kien *counterfeit*. Hu jilmenta in partikolari li l-ewwel qorti strahet fuq manwal allegatamente mahrug mill-“mother company” u li, dejjem skond l-appellant, “il-veracita` o meno” tieghu ma giet qatt konfermata bil-gurament.

Din il-kawza tirrigwarda ghaxar bicciet hwejjeg bil-marka “Adidas” – disa’ qliezet u “top” – li l-prosekuzzjoni tallega li kien *counterfeit*, jīgħiġi mhux verament manifatturati mill-kumpanija dettentri tal-ismijiet, marki u disinji “Adidas”. L-appellant, meta gie interrogat mill-pulizija, stqarr li huwa kien xtara dawn l-oggetti minn Hong Kong, u kien qed ibieghhom, evidentement bi profitt, bi tlett liri (Lm3) għal dawk li huma l-qliezet, u erba’ liri u hamsa w-ghoxrin centezmu (Lm4.25) il-flokk jew “top”.

Din il-Qorti ezaminat l-atti kollha tal-kawza u hi tal-fehma li għandha takkolji dana l-appell. Il-qofol kollu tal-kwistjoni hija jekk l-ghaxar bicciet hwejjeg humiex jew le *counterfeit*. Id-decizjoni f'dan is-sens kienet neċċessarjament tirrikjedi “hila jew sengħa specjali” fis-sens ta’ l-Artikolu 650(1) tal-Kodici Kriminali. Ghall-korrettezza għandu jingħad li l-Magistrat sedenti fl-ewwel qorti ma pprezumietx li għandha tali hila jew sengħa specjali – dik il-qorti, fis-sentenza tagħha, qalet semplicement li ma kienx hemm bzonn li tinnomina espert ghax setghet tistrieh fuq il-manwal “...*tal-mother company illi tispjega b'aktar mod car il-marki distintivi tad-ditta u l-maniera ta' kif tintgħaraf l-oggett originali.*” Dik il-qorti kompliet tghid li “...*din is-sistema [tal-manwal] hija tant cara u skjetta li mhix semplicement foolproof izda idiot proof.*”

Issa, kif jghidu l-awturi Inglizi in tema ta’ prova permezz ta’ esperti ossia periti:

“Expert opinion evidence may only be received on a subject calling for expertise, which a lay person, such as a magistrate or a juror, could not be expected to possess to a degree sufficient to understand the evidence given in the case unaided. If the tribunal of fact can form its own opinion without the assistance of an expert, the matter being within its own experience and knowledge, expert opinion evidence is inadmissible because it is unnecessary.”¹

Fil-kaz in dizamina l-ewwel qorti ma kellhiex is-sengħa jew hila specjali sabiex tasal għal konkluzzjoni mingħajr l-ghajnuna ta’ perit. Konsegwentement hija strahet esklussivament fuq dak li kien hemm fil-manwal aktar ‘I fuq imsemmi – b'mod għalhekk li dak il-manwal “issostitwixxa” l-expert li talvolta kelli jigi nominat – u mingħajr anqas xi prova li dana l-manwal (konsistenti fi tmintax-il facċata fotokopjata) kien wieħed awtentiku, jigifieri li kien verament mahrug mill-“mother company”. Il-manwal ma setax jissostitwixxi l-expert nominat skond l-

¹ *Blackstone's Criminal Practice 2004* O.U.P. para. F10.4, p. 2174

Artikolu 650(1) imsemmi – ghalkemm kieku gie nominat tali espert huwa seta jaghmel uzu minn manwal simili jew minn dokumenti ohra li huwa jqis affidabbi sabiex ikun jista' jaghti l-opinjoni tieghu halli jassisti lill-qorti. Ghalhekk ma jistax jinghad li f'dan il-kaz saret il-prova skond il-ligi tan-nuqqas ta' awtenticita` tal-hwejjeg elevati mill-pussess ta' l-appellant – il-prezz baxx li bih kienu qed jinbieghu l-oggetti in kwistjoni ma hux wahdu prova sufficienti li l-oggetti kienu *counterfeit*.

Għall-motivi premessi, tilqa' l-appell, thassar u tirrevoka s-sentenza appellata, u tillibera lill-appellant minn kull imputazzjoni, htija w piena.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----